

psalmo. psalmus. psalterium. a
 ptotos quod est casus p p. in pñ
 cipio. Quattuor per duplex t. qua
 ter per vnum t. Que coniunctio
 per vnum. e. Quae nomen per ae
 dyptongon tam in feminino sin
 gulari q̄ in neutro plurali. Quod
 ndie per q. non per c. Reperi per
 duplex p. in preterito scribitur a
 reperi. Sciphus per sc. et sal
 la pro periculo. Sed coniunctio
 per d. et non per t. Anti qui dice
 baut sedum. Sitca pro gladio per
 duplex c. Sugo fugis per vnum
 g. tantum. Sumo fumis per vnu
 m. Summus summa summum per
 duplex m. Temno et contemno
 non habent p. in presenti: sed in
 preterito et supino. Detineo deti
 nes detinui detentum detentum v. in
 o. mutando. sit tento tentas per ti.
 et sine p. et tentacio. vbi velis for
 mare verbum. atento tempfi ten
 tum et tunc habebit tempto. tēp
 tas per p. Tignum per g. ē laque
 ar. Timum per m. est flos neutri
 generis est quedam herb a odorif
 era. Tinnus per vñcum i. et per
 duplex n. est piscis. Tinnum per
 duplex ij. et vnum n. est genus
 ligni impūtribilis. quidam tamē
 non duplicant i. Vita per vnum
 t. a viuo. vitta pro ornamēto mu
 lieris per duplex t. scribitur. Aleo
 sic debet litteral. Ab est prima silla
 ba. secunda e. o. tertia et sic de si
 milibus indicandum que compo
 nuntur a prepositionibus. Habeo
 habes. aspiratur cum suis compo
 sitis vt exhibeo. inhiſteo preterq̄

tum debeo et preleo versus. As
 piras habeo nisi debeo preleo tan
 tum.

Tractatus de accentibus

Ad maiorem euidentiaꝝ eo
 rum que in textu biblie tā
 cursorie q̄ tenuiter a super
 ficiētenuſ sunt diſperſa geneāles
 notulas de accentu colligamus. Est
 autem accentus artificiosa modu
 latio vocis in ſignificatiua prola
 tione. Tres ſiquidem ſunt ſcilicet
 mellica que attenditur in cantu a
 illi adiacet neuma quod eſt cant⁹
 Metrica que attenditur in ſcanſi
 one metrorum et illi adiacet tem
 pus. Significatiua ſiue proſaica
 que attenditur cōmunē i ſermo
 ne a illi adiacet accentus. Sunt
 autem tres accentus principales
 ſcilicet. accentus qui fit per eleua
 tionem vocis vt in prima ſyllaba
 huius vocis dominus et represen
 tatur p figurā que dicit. Oriā. ab
 ori qd eſt acutū. Grauis q̄ fit p in
 clinaōem vocis vt patet i media
 ſyllaba a vltia hui⁹ diſiōis dñs a ex
 pñmē p figurā que dicit. Baria. a
 barim quod eſt graue. Circūflex
 us fit pti p inclinaōem vocis vt
 patet in penultima huius infiniti
 ui amare et ſic dubitatur de ipſo re
 preſentatur per figuram que dici
 tur piphone. aperi quod eſt circū
 et ſons quod eſt ſonus vel pypo
 mene aperi quod ē circū a pome
 ne quod ē flexus. Circūflexus
 hodie ponitur cum acuto neq̄ eſt
 in vſu nō. Propt̄ has tres ſpēs
 tribo cōſeſ nojb⁹. Q̄ nāq̄ a cētus

propter acutū. Tenor propter gra-
uem tonus propter circumflexum.
vel ideo dicitur accentus ab atten-
do id est significandus aliqd canē-
do. quia ad hoc est accentus inue-
tus ut significatio dictionis meli-
us distinguatur. Tenor dicitur a te-
nendo. quia una syllaba magis vel
minus tenet. dicitur tonus qua-
si sonandi modus. **R**egule de ac-
centibus sunt tales. Nulla dictio
de natura acutū ultimā nisi greca
vel lybie et agache et hebraica ut
dauid et iacob. Item nulla dictio
naturaliter brevis circumflexi de-
bet. quod modo accipitur per acutū.
Item omnis dictio regit vno solo
accentu. Omnis dictio monosylla-
ba sive cōmunē vsum legendi ha-
bet accentum acutum ut fex lex lis-
ros. Omnis dictio bisyllaba ut v-
go deus roma. Omnis dictio trius-
syllaba acutū a vltra habens penul-
timam breui acutū antepenultimā
ut dominus iusticia. **D**e secunda
regula excipiuntur plura scilicet er-
go quando per causā ad differentiā
sui quando est cōiunctio illatā ut
hoc facio ergo tui modo acutū vlti-
mam contra regulam bisyllabis.
Puta quando ponit per sicut ad dif-
ferentiam verbi puta in impatio.
Pone per retro ad differentiā ver-
bi pone in impatio. Vna id ē pa-
ritate aduerbiū cōgregādi ad dif-
ferentiam nominis vna in ablati-
uo seino. Circum prepositio vel ad-
uerbiū. ad differentiā accusati
huius nominis circū circū. Item
aduerbiū in c. cōminata ut illinc

illinc illuc istuc illac istac. Item cō-
cisa ut fumat per fumauit primas
per primatis. sic enī dedinabat anti-
quit. Et corrupta per cōpositionem
viden per vidensne. satū per satisne.
Apocopata ab inde cōposita ut ab-
hi dem primā quibus redit natū
li accentus q̄ debebat sup̄ syllabā
in cum esset longa positioe. **D**e i-
feriectio ad brām huius nominis ci-
auit vltimam. Quā tamē pmona
syllaba quicq̄ vult poete. Ouidi.
De i michi quid feci quo me furor
egit amāte. **D**i et hī et cū et hūc
sunt monosyllabe dictiones. vñ in
metro debent acutū sive regulam de
monosyllab. tamen poete in metro
aliqui dīcunt cū et dī aliquādo per
monosyllab vñ et dī et hī scribū-
tur per duplex i. sed pferenda sū-
per vñ iuxta illud. **E**terb. **S**cribe
dī si lege dī si vis verban haberi.
Et doctrinale dicit. **D**i proferes et
dī debet tamē i. dupla scribi. **I**ta
falso aduer. ad differentiā abla-
tiui nominis vno eo illo. Item cu-
ius notatus ad differentiā gē cu-
ius. **I**nter ad differentiā verbi
quādo est adū. **S**i autem querat
quare in multis alijs: talis brā nō
seruat ut modo cito et sero dicēduz
q̄ in vltima syllaba talium sufficit
differentia temporis. nam quādo
fuit adū. hñt vltia cōmūez: si q̄
sunt ablati habent eam longam.
Datiui vero aduerbialiter positi per
ducunt semper vltimam et rema-
nent nomina quous aduerbialiter
ponuntur. **C**amis non mutat accē-
tum ad differentiā huius verbi

canis. quia vtrāq; est principalis
pars. cetera autem habent differē
ciam p accidentia. Vnde non ē mag
na necessitas q̄ in omnibus inter
que cadit differentia p accentum
diuersitas assignetur. Conscisio im
pedit non solum fm regulam de ac
centu: verum etiam terciam et quar
tam. nam super quācumq; syllabaz
fuerit accentus i integra dictione su
p eandem erit in conscisa vt dicitur
amat pro amauit sicut enim erat
accētus accut⁹ psuma: i vto amauit
sic super eam remanet incorrupta.
Item aut accidit in multis desinen
tibus in as vt nostras vestras cu
ias arpinas rauennas optimas et
hīs similibus quorū nū olim erāt
nostratis vestratis cuiatis optima
tis Sic etiam quiris et illic et istic
acuiunt vltimam. quia eorum inte
gra fuerūt q̄ritis illicce et isticce: s; p o
positionem nostro tempore profe
runtur. Hoc idē contingit in vocati
uis apocopatis vt virgili. domiti.
mercuri. tales enim vsi acuiunt pe
nultimaz q̄uis sint breues sicut illa
eadem acueretur in vocatiuis si di
ceretur. o virgilie. o domicie. o mer
curie et acuiuntur in nominatiuis
eorum vt virgilius et domicius et
mercurius. Nota autem q̄ conci
sio non impedit naturalem accētuz
nisi mutetur tempus. vt petiit p
petiuit. petiuit pducebat mediam
sed quia mutatum est tempus id
est breuis ante vocalem successit p
longa: remanet accentus super an
tepenultimam. fm regulam. Simili
ter in audiit pro audiuit et similibz

Item conscisio non impedit regulam
de accentu si non remanet vocalis in
conscisione vt deorum producit me
diam: sed cum dicitur deum pro de
orum. accentus fm regulam manet
super primam. quia media o. sup
quam erat accentus in integra a
mota est. vnde conscisio intelligitur
non mutato tempore et vocali rema
nente. Item si remaneat vocalis et
mutet significacō dictionis nō impe
dit egla vt cū dicit docibilis quod
dicit aptitudinem in sermone: accē
tus est super ci. Sed sincopatum di
citur docilis quod dicit aptitudinē
in homine. vel re animata et est ac
centus super do. Item non impedit
regula. si mutetur ps orationis vt
cum dicitur coloro accentus est su
per mediam: sed inde deriuat color
qui habeat accentuz super primam
sic honor et honoro. labor et laboro
et odor ab odoro. Causa consortij
fit contra generales regulas de ac
centu vt cuius cuiuz acuiunt vltimas
ppter consortiuz sui masculinū qd ē
cuius. Vtrāq; et plerāq; tam in fe
minino q̄ in neutro acuiunt vltimā
propter eorum consortium mascu
lorum que sunt vterq; et plerūq;
cuius etiam causa esse potest cōiūc
tio endetica siue epithasis id est
syllabica adiectio scilicet q̄. Vtus
facit etiam contra naturalem et ge
neralem regulam de accentu. vt fa
cio facis cum habeat primam natu
raliter breuem acuit eā in compo
sitis non corruptam vt calefactio. ca
lefacis calefacit. acuit penul. in secu
da et tertia psona. Si at corrupta a.

in .i. breuem habet accentum ut i
ficis et inficit. **I**dem dicitur de fide
in teo. tes. tet. cum in teo prima
habeat breuem. **I**tem vsucapio.
is. pit. acuit. pe. in secunda et tertia
persona. **I**te; satisfacere acuit. pe. cu
deberet eam corripere sicut venun
bare et circumdare. **H**oc autem ac
cidit quod in digesto et in alijs libris
aliquando diuiditur ut reus debz
adesse satisq; dare. **I**te; vicecomes
et archicoctus et nomina numera
lia ut viginti duo viginti tria. **F**io
etiam in compositis acuit vltima
in secunda et tertia persona ut te
pe fio. sis. fit. et ceteris. **I**te; quedam
vsualia latina acuiunt. pe. cum sit
breuis ut humbar dia. **S**clauonia
vngaria. et romania et rectoria et ca
cellaria primatia lectoria barba
ria. **S**colaria **I**nfirmaria foresta
ria hospitalaria et prioria et consimi
lia. que in vulgari sonum habent
productum in quibus per grecis
num videmur imitari greca que p
ducunt ut comedia tragedia ele
gia abatia theologia platea et ma
ria. **E**ndesis id est inclinatio im
mutat naturalem accentum in prin
cipio et in fine. in principio per
istas particulas. si num. ne ut si
quis numquis et nequis. **I**te ei
particule inclinant accentum sequen
tis silbe ad se. ita quod non est prin
cipalis super sequentem syllabam
scilicet super primam. propter eam
dem endesim dicitur nequando si
quando antepe. acuta cum debe
ret acui. penl. que est longa positi
one. **S**imiliter aliquando acuit. an

pe. ca conforch de siqn et neqn et
ad dra; huius ablati aliquando p
ter theutomicos q faciunt. d. pro.
t. **F**it etiam endesis in fine p has
diuisiones. q. w. ne. q inclinant
accentum precedentis syllabe ad se
ut legisne putasq; communifue.
ita q vltima syllaba dictionis pre
cedentis acuitur et ipsa endetica se
per grauatur et sic corripitur ibi
duplex accentus. quia in dictioe
precedenti mutatur principalis ac
centus qui esse deberet super ante
pe. vel super pe. et ipsa coniunctio
endetica que deberet acui grauatur
quandoq; tamen non inclinatur ac
centum precedentis syllabe quod
fit propter corruptionem preceden
tis vocalis ut hiccine cum deberet
dici heccine et corrupta est syllabi
ca adiectio. quia non erat de sub
stantia dictionis et hoc factum est
causa elegantie vel causa necessi
tatis quia non est ponend? accen
tus principalis super syllabam adiecti
onem cum careat sensu. **S**imiliter
in vndiq; et deniq; non inclinatur
accet? na vndiq; opposituz e ex vni
de et q. **D**eniq; ex denuo et q. **C**au
sa dicitur etiam quicq; endetica non ser
uat vim suam ut itaq; et vtiq; acuiunt
antepe. quando sunt opposite dictio
nes. **Q**uando vero sine compositio
ne ponuntur habent accetuz super pe.
Cessatq; inclinatio precedentis sylla
be quoniam endetica coniungitur monasyl
beyt mulier virq; currit. **N**on enim
inuenit ante finalem syllabam quam
inclinat. amittit autem diuicio ende
tica vim suam causa corrupcionis

vel differentie vel monasillate. nō
autem propter interrogationem
vt quidam dicunt. vt cum dicit
Curritne sortes plato q. **I**psa ei
co niundio videtur retinere natuā
lem accentum id est acutuz qd ali
bi non facit. **S**ed hoc accidit ppter
modum loquendi. ipsa tamen in
clinat accentuz precedentis sillabe
scilicet. to. cum dicitur plato q. **I**p
sa q. endesis facit vt dicam? vbi
q. media acuta q. uis ipa sit omu
nis. **P**rofertur at endetice hęc pre
positio: cū. q. n. postponitur pronoi
bus me. te. se. nob. vobis quia ipa
grauat ac si esset vna dco cū pre
cedenti pronomine. a. ponit accētuz
sup sillabā precedentem vltimaz il
loz ablatioz. vt nobiscū vobiscū
nobis preponit ppter vitandū ca
thephaton. vob. aut ppter osortū
Precedēte aut monasillato ablati
uo non videtur inclinare cū ipē ab
latius per se acuiatur vt cū dicit
mecum tecum secum nisi dicamus
q. inclinat accentum ad se quia p
positio inclinatur id est grauatur
Si aut alijs ablatijs postponatur
acuiatur vt quicū quibuscū. a. h.
ideo q. p. t. eisdem preponit cū
qui. a. quo vel a. qui. a. cū quibus.
Distinctio facit cōtē gnales regu
las de accentu in interrogatis infi
nitis. relatis. diuidōib? a. preposi
tōib? Relatm relatiue vel ifini
tiue retentū grauatur i oibus sil
labis vt socrates est albus qual
est **J**ohes **S**ocrates bñ legit qua
liter legit cat. **N**escio qualis sit
plato nescio qualiter sit martin?

Sed interrogatiue positiuū si est
monasillabuz acuiatur vt **Q**uo va
bis. **S**i est polysillabum acuit pri
mā vt **Q**ualis currit petrus. **Q**ua
lis homo disputat. **S**imilit acuiē
quando ponitur extra locutionez
id est materialiter. vt hęc vox qd
est nomen. hęc vox qualis est rela
tiuum. **H**oc infinitum qui habet
duplicem infinitatem. nam equi
pollet huic infinito quis vt nescō
qui currat. **I**d est quis a. tūc acu
itur. quando q. requirit duo vba
vt qui interfecerit tyrannum pre
mium accipiet id est quicumq. a.
tunc habet accentum grauez. **I**dē
dicendum est de consimilibus in
finitis. vt qualis. quantus. quali
ter. a. seruatur idem in nominatio
a. in obliquis. **Q**uā autem talia po
nuntur relatiue distinguendū est.
q. si ponuntur in o. textu. v. in eadē
clausula cū suo antecedenti grauan
tur p omnes sillabas a. hoc ē i lo
cutione ponit **S**ortes q. currit mo
uetur. a. **Q**ualis legit sortes: legit
martinus. **S**i vero per se ponatur.
id est extra o. textuz. v. in alia clau
sula tunc acuiuntur in illa sillaba
ad quā p. t. net accentus regulais
vt sortes currit qui mouetur id ē
sortes currit a. ipse mouetur. a. sic
sumitur in luca. qui fuit **J**acob q.
fuit **E**ly. **S**ūt enim huiusmodi no
mina a. aduerbia inceptiua clau
sularum a. tunc faciunt relationez
explicitam. a. tunc acuiuntur ad
ostendendam hanc vim. **Q**uā au
tem inseruntur clausule sui antec
dentis a. tunc amittunt naturalez.

accentum et reguntur graui. Et h³
locum predicta distinctio in omni
bus nominibus interrogatiuis et
aduerbijs que relative accipiunt
ut qualis quantus quotiens que
uius cuius quo qua unde et ubi
quoniam quantum qualiter quate
nus. **E**st quoque distinctio causa qua
re composita ab inde acuiunt antepe.
ut exinde deinde subinde cum. pe. q.
est longa positioe acui deberet h³
regulam. Priscianus autem dicit
hoc per grecismum fieri quia sic ac
cidit in aliquibus aduerbijs gre
cis et h³ sit ne prepositio videatur
venire per appositionem. Sed ea
dem ratione composita ab intro et
a longe et ab orsum ut deorsum sic
deberet proferri. Dicendum quod om
nes concordant quod in deinde subin
de proinde et ceteris compositis ab
inde antepe. acuiunt. Et similiter co
sita. a quando ut si quando nequa
do aliquando. in alijs autem non
omnes concordant. ut ab intus
deintus et a longe et de longe et de
orsum de sursum et deinceps et de co
similibus. Ideo de quando et inde i
dubitanter teneamus: quod compo
sita ab eis debent in antepe. acui.
Cetera autem regulariter sunt p
ferenda tamen propter conformi
tatem tenendam persuadetur sup
bibliam ut talia et in antepe. acui
antur. qui autem corrigit non nil
tum instet sed potius dissimulet.
quia hoc non videtur autol scilicet
prisciano nisi de a quando et ab in
de compositis ut etiam aduerbia
a nominibus distinguantur. Co

tra quartam regulam: sed aduerbia
acuiuntur ultimo alio aliquo al
as et ut casus a casu distinguatur
dicitur paterfamilias ultima acu
ta. paterfamilias componitur ex
nominatiuo latino et genio greco.
unde acuitur ultimam. **C**ausa au
tem distinguendi prepositiones
variant accentus suos de quibus
tres regule dantur. Prima est quod
prepositiones per se prolate acui
tur in fine quando scilicet ponun
tur materialiter ut ad que pars est
prepositio. Secunda regula est quod
prepositioe suo casuali ut exte domum
intra portam vel interposite suis ca
sualibus ut domum extra tuam.
vel prepositioe casui relato ad suum
casuale ut extra mundi terminos
grauantur in omnibus syllabis.
Tertia est quod prepositiones post
positioe casibus quos exigunt. vel
positioe per defectum verborum ut tu
mihi de multis natis solus super
id est super es. vel positioe in fine ut
nulle homines venere super. seuiat
regulam ut scilicet monasillaba
acuiatur. et dissillaba dictio acuat
primam et trisillaba acuat media.
productam. et si media est brevis
acuat antepe. saluis exceptionibus
supradictis. Prepositio versus p
posita accusatiuo trahit ipsam ad
faciendum unum aduerbum lo
cale secundum quosdam ut peritaliam
sus et tunc acuitur penultima et di
catur quod sunt due partes et versus
indinat accentum precedentis di
ctiomis ad hanc syllabam ver. et o
nes alie grauante illa sola acuit

siue circumflectitur a est endefis
Coniuunctiones causa distinctio
nis variant accentum nam prepo
site grauantur in omnibus sillab
ut socrates currit igitur mouetur
postposite vero seruant regulare
accentum ut socrates currit moue
tur igitur a hoc propter endeticas.
que postposite grauantur quem
admodum si preponerentur. **D**i
stinctio regularis accentus cogit
accentum in alijs sillabis quando
q̃ corripitur. ut meimet grauat me
diam q̃uis sit longa a prope pri
cipalem accentum qui erat super
primam. quando dicebatur mei.
quem non potuit mutare sillabica
adiectio. Et sic tene de consimilibus
ut egomet illemet. sic in impatio
dicimus tenefac. calefac ponentes
accentum super ultimam quia pri
cipalis accentus in integro super
eam erat. Sic de vultei pompeia v
giliu tepesti a calefit de quibus di
ctum est. Item accentum ponim⁹
super hanc sillabam. ti. in hoc da
tuo alicui a metrici vtuntur eo ta
q̃ trisillabo unde deberet acui ante
penultima. Sed prosaici eo vtun
tur tanq̃ tetrasillabo ideo ponunt
accentum super eam qua habent
pro ante. **D**e interiectionibus
non potest dari certum documen
tum nec de barbaris nisi hoc q̃
Omnis barbara vox non declina
ta latine Accentus super extrema
seruabit acutum. Interiectiones
q̃ in fine sepius acciuntur. **U**n.
e. terminata dicunt quidam in fi
ne acui. ut allec allecis. De bene

fac a predic a introduc a similib⁹
non est dubium. de allec satis ap
probat vsus. de donec no forte sic
Interea pro vna dictione compu
tatur. a ut tollat omnis ambigui
tas a sermone prefeatur sub vno
accentu a ponatur super antepen.
in accentu qui dicitur pristiam de
q̃ aduerbia in. e. terminata breui
antur in penl. ut hodie sedule q̃ a
nomine propro veniunt produci
tuevt tulliane. marciat. sed i. m.
produciuntur vt meatim tuatim. si
in. i. breuiantur vt vesperi. si in. o.
causa differentie in ultimo seruatur
accentum vt falso. si in a. similiter
vt vna. ne putetur esse nomen. si
in as. in ultimo vt alias ne nome
esse videatur. si in ol. similiter vt ede
pol. si in. r. breuiantur vt breuiter
si in. e. vt in ultimo vt illic istic. si
in. s. breuiantur vt funditus. **A**d
habendu aliquam noticiam de accen
tu no debet lector prosaicus igno
rare q̃ omne preterit⁹ bis sillabu
producit primam vt moueo mo
ui unde in compositis preterit⁹ s
uat illam eandem sillabam in accen
tu acutam. vt comoueo moui de
no decreui. Excipiuntur ab ista regu
la preterita que habent vocales a
se vocalem vt cui fui spui que p se
posita primam habent breuem a
in oppositione recipiunt accentum
grauem vt interfui ospui a corui
Excipiuntur ista etia preterita bibi
a bito. fidi. a fido. scidi. a scindo. de
di a do. as steti a sto. stas. tuli a fe
ro que per se habent primas bre
ues in versu a in compositis accipiunt

accentum breuem siue primam vo-
calis remaneat siue mutetur. vt
imbibi circumdedi. a circumsteti
a condidi a contuli. **I**tem prete-
rita geminata corripunt duas p-
mas syllabas vt tundo tutudi ca-
do cecidi. discō didici a sic. pe. siue
media corripitur tam in versu q̄ i
prosa in simplicitate a in compo-
sitione. Si abicitur vna de gemina-
tis. illa quē remanet grauatur si-
ue corripitur. vt concidi contudi
Si vero ēmanet: accentus grauis
erit super penultimam vt predidi
ci circumdedi circūsteti. **A**b illa re-
gula excipiuntur illa que habēt
positionem vt mordeo momordi.
spondeo sponendi curro cucurri q̄
producant pe. tam simplicia q̄ cō-
posita. Excipiuntur etia; duo sine
positione vt cedo cecidi pro ferite.
vel incidere. pedo pepedi pro vento
fedo que producant medias i sim-
plicia. pe. in compositis vt concido
concidi. excido excidi. media pro-
ducta. **I**tem omne supinum bis
syllabum producit primam vt mo-
tum fletum a sic composita p. pe.
vt cōmotum defletum. Excipian-
tur ista scilicet itum ab eo quituz
a quo. quis. citum. a cieo. es. secū-
de. cō. fitū a fino finis lituz a lino
limis. datū a do das. statum a sto
stas. satum. a sero seris. **R**atum a
reor. reris. **R**atum a ruo. is. que o-
nia in opōitis breuiātur in. pe. vt
pctū oblitū. diutū circūdatum
a sic de singulis. Excipitur ambitū
ab ambio q̄s producit mediam
a statatur de sto. stas a staturus

quē producit syllabam. Ita. ab huius
breuiavit sedulius poetica licen-
tia. Sed cōmuniter tenetur q̄ lu-
tum a luo producit primam.

Verbalia in. n. desinentia veni-
entia a verbis prime a quar-
te coniuga. uenientia etiam a ver-
bis. ter. cō. desinentibus in. uo. di-
uisas. syllabas. p. penultimam vt a-
mamen audimen. acumen. **S**ve-
nientia a vbis. secūde. cō. vel ter. de-
sinentibus in men. cor. pe. vt sedi-
men regimen. Desinentia in illis a
nominib; deriuata. pro. pe. vt ab-
edo. edes. edilis. a sedes sedilis. a se-
nex senilis. a puer pueril. ab an-
amilis. preter parilis. a par paris
q̄s corripitur. Neutra in. le deriua-
ta. pro. m. vt sedile monile ouile
cubile. Desinentia in illis verbalia
vel participialia. cor. penul. vt a-
fero fertilis. ab vto. vt ilis. a text-
textilis. a fidus fidilis. Desinentia
in ais. a nominibus siue a verbis
deriuata producant penultimam
vt popularis scolaris militaris.

Denominatiua in ela desinentia
producant penultimam vt tutela
cautela suadela candela. Desine-
tia in na. producant penultimam
vt doctrina regina. medicina lee-
na. **I**n ura. desinentia. pro. pe. vt
scriptura censura confura. Desine-
tia in go trisyllaba vel ultra siue sint
p̄mitua siue deriuatiua siue com-
posita. pro. penl. vt virago imago
cōpago carthago similago rubi-
go. erugo. **D**enominatiua in do
desinentia. tam a nominibus q̄
a verbis vel a participijs deriuata

mod. e. modo. i. longam habent
ante do. modo. v. vt dulcedo torpe
do libido cupido fortitudo magni
tudo. Denominatiua in al desinen
tia si primitiua eorum penultima
habuerint productam ipsa q̄ lo
gam habent penultima; vt ceruix
ceruicis. ceruical. veditis. veditigal tri
bunus tribunal. Si primitiua eo
rum habuerint penultimam breui
ipsa q̄ habent penultima; breui
vt anim⁹ vel anima animal. Du
lusmodi denominatiua habent pe
nul. pro d. vt rosetum vineum du
metum vineetum quercetum. **C**
Denominatiua in bulum desinen
tia si habeant. i. vel. a. antepenulti
mam et si sint tetrasyllaba vel tē
corripunt. i. vel. a. ante bulum ve
tunabulum vocabulum vestibulum
In ar desinentia deriuata si conso
nantem habeant ante ar. produ
cunt penultima vt lacus lacunar
lupa lupanar. Si vero habent vo
calem corripunt vt laqueus laq̄
ar. Ab hac regula excipiuntur s̄
figar specular que corripunt. m.
et etiam tabular. Denominatiua
a datiuo et genitiuo addita. tas.
corripunt penultimam. vt bon⁹ bo
nitas probus probitas rapax ra
pacitas. Denominatiua in alis. l.
in ale. produciunt penultimam vt
animal animale fluuialis fluuiā
le. Verbatia q̄ in elis desinentia.
produciunt penultimam vt patru
elis crudelis fidelis. Denominati
ua siue verbatia in orus pro d. pe.
vt honorus canorus sonorus **I**n
ofus denominatiua. pro. pe. vt ven

tosus deliciosus speciosus veros⁹
Denominatiua in atus vel in itus
vel in utus. pro. pe. vt tunicatus
gladeatus maltus comutus astu
tus. Possessiua in ius desinentia
cor. pe. vt italic⁹ ytiac⁹. Possessi
ua in nus. a duab⁹ actorib⁹. cor.
penl. oleagen⁹ et sagin⁹ et adubia
tpatia vt crastin⁹ et serotin⁹. In ti
nus si nō habet. t. a primitiuis.
cor. pe. vt diutinus crastin⁹. si ha
bent pro. vt a matuta matutinus
et mediastinus. a medio et stado
vel tenendo. iacintin⁹ et adamā
tin⁹ et ametistinus. cor. pe. i. resu
sm poetas. **S**i in prosa acuiunt. s̄
veritate em breuiant. pe. Bissin⁹ et
smaragdīn⁹ coctin⁹ iacintinus
adamātin⁹ ametistīn⁹ cristallīn⁹
q̄ poete. cor. que sumuntur a nomi
nibus lapidum vel filorum et egu
la pristiani de talib⁹ possessiuis p
ducendis intelligitur de latinis. p
dida autem sumuntur a grecis in
tinus desinentia acuiuntur in pro
sa. vnum est etiam qd corripitur
q̄uis non sumatur a filo vel lapi
de. vt murin⁹ et mura arbore. Pos
sessiua a primitiuis in na desinen
tia. pro. pe. vt a filla fillanus. a ro
mā romanus. **I**tem a plurib⁹ dyp
tongatis. p. pe. vt a thete theba
nus. **I**tem a nominib⁹ ius vel ad
uerbijs in. e. hnt pe. longā vt pō
peianus iulius iulian⁹ quotidie
quotidianus meridie meridian⁹
Item a desinentibus in ius vel in
itus hnt. a. in. pe. longā vt rusti
c⁹ rusticanus tusculis tusculanus
que a bisyllabis. produ. i. m. vt a

porcus percinus. **I**tem a neutris
in um habent. a. producta ut opi
dum opidanus. **I**tem plerumq
a tertia declinatione habent a pro
ductam. ut mons montanus sol
solanus. **I**tem neutra in e dant
i. productam ut mare marinus. p
nestinus a prenesti. **I**tem que ha
bent pares syllabas in nominati
uo et genituo dant i productam ut
hercules. culis. herculinus. verres
ris. verrinus. **I**tem a nominib9
brutoz. i. producta hnt ut aper
pri. aprinus. ceru9 ceruin9. formi
cinus a formica. ante culis vel cu
la semper recipit accentum in pro
sa ut igniculus ouicula nucula
vel vulpecula. **N**eutra in or desine
tia a greca in or corripunt penulti
maz in obliquis ut marmor mar
moris. Hector Hectoris et deriuata vel
composita a primitiuis penultima
corripunt. ut memor memoris. a
memoro. as. qd corripit mediam
a bicoz. bicoz. qd componi
tur ab hoc nomine coz. qd corri
pit penultimam in obliquis. ce
tera produunt penultimaz in ge
nituo ut amor amoris vxor vxoris
arbor. boris. non seruat regulam.
quia deriuatur a robur. oris. qd
corripit media in obliquis. **I**nde
coz. cois. in obliquis. **I**sta nomi
na femur femoris. robur roboris.
iecur iecoris corripunt penultima
in obliquis. **I**n. x. masculina lati
na corripunt penultimaz in obli
quis ut calix. licis. formix formicis
Barbara quoq; ut volux volucis
In. x. quoq; e. in. i. coz. mutata ut

aper. apicis. remex remigis pre
veruey. veruecis. **N**eutra in us. b.
vel. l. vel. n. vel. p. precedentibus e
coz. habent in obliquis ut pend9
qd habz ponderis. olus oleris. o
nus oneris. opus operis. **N**eutra
in. ar. deriuata produunt penulti
mam. a. in obliquis ut calcar cal
caris. torcular torcularis. **P**reter
iubar qd breuiatur in obliquis
teste virgilio ut iubar ex orto. **A**d
uerbia que sunt a datiuo per ad
ditionem. ter. breuiantur ut fortis
Aratrum semper debet produce
re mediam. quia a vocalis semper
naturaliter longa esse videtur ut
arabam arator aratri arare. **J**u
uenalis corripit penultimam hu
ius dictionis. dicens lombicinus
delicias et paniculos lombicin9
vrit. **A**ttende q nomina a ciui
tatibus et locis alijs sumpta que
videntur patria siue gentilia cum
eperiuntur in biblia terminata in
ita sunt communis generis et pro
ducunt penultimaz ut ierosolimi
ta ascolomita. **S**i vero terminentur
in tes: produunt penultimam et
sunt masculina et tertie vel prime
declinationis ut thesbites. te. vel
tis. scdm artem. **S**i vero terminen
tur in itis: produunt media siue
penultimam et breuiantur in geni
tuo crescente in. itidis. ut moabi
tis moabitidis. **N**ota q non potest
recte accentuare: qui nescit coniu
gationes verborum distinguere et
obseruare. na qn i prima co. venit
ad trisyllabas vel tetrasyllabas p
tes sp. p. duncda est pe. ut i amo

amas. mus. matie. amabā. bas
 hat. bam. ui. ac. **E**xcipitur preter-
 ritum plusquamperfecti. quod cor. pe. in te-
 trasyllabis. ut amaueras. ras. ac
 a futuro indicatiui eiusdem in perso-
 nis primis a secundis pluralibus ut
 amabimus. bitis. a preteritum per-
 fectum a futurum subiunctiui. **E**xci-
 piuntur tamen ab hac regula quod-
 dam irregularia in hoc versiculo com-
 prehensa que non seruant omni-
 no formas in preteritis. **C**re. do. se.
 ue. in. sto. la. mi. to. fri. pli. ne. cu.
 so. **D**e verbo autem do das. nota
 quod in oppositis debemus. cor. a quod ve-
 nit. pe. a debemus. pro. e. preteritum
 in preterito. **I**n do das ver-
 bo si sit polysyllaba noscitur. Quod da
 longatur sed da semper breuiatur
Preteritum debetur breuibus tamen
 e breuietur. **S**ecunda coniuga-
 tio in trisyllabis vel ultra semper.
 cor. pe. in prima a secunda persona
 ut sedeo video audio. in plurali presen-
 tis temporis indicatiui modi se. pro. d.
 pe. prime a secunde persone ut sedemus
 detis. a in toto preterito. pro. pen-
 in trisyllabis. a ultra ut sedebas se-
 debas. bat. bamus. batis. bant.
De preterito perfecto non potest
 dari certa regula nisi quod in facien-
 tibus preteritis in. ui. diuisas sil-
 labas semper. i. pe. cor. in plurali ut
 docuimus erubimus a hoc e verum in
 quolibet verbo a coniugatione ut
 fuimus spumimus amauimus sedi-
 mus legimus audiuimus **I**n pre-
 terito plusquamperfecto. cor. pe. in. to-
 to singulari ut docueram. ras. rat
In futuro producit penultima in

to singulari. et do. do. bis. bitis.
 a in tertia pluralis numeri ut doce-
 bunt. **I**n presenti imperatiui. pro. pe. in p-
 ma a secunda pluralis numeri ut se-
 deam. sedete. **I**n futuro trisyllabo a
 ultra. pro. pe. p. totum **I**n presenti opta-
 tiui modi a in preterito eiusdem. p.
 pe. p. totum. in futuro. pro. prima a
 secundam personam pluralis numeri
 presens subiunctiui similiter. i. preterito im-
 perfecto producantur omnes. in preterito
 perfecto. cor. oēs. in plusquamperfecto.
 pro. omnes. in futuro. cor. oēs. **I**n
 infinitiuo. pe. pro. in trisyllabis a ul-
 tra tam in presenti quam in preterito per-
 fecto a plusquamperfecto **I**n secunda coni-
 ugatione semper. e. pro. ante re in ac-
 tiuo quam passiuo vel deponenti ex-
 cepto futuro docetere. **I**n tertia
 coniugatione prima a secunda p-
 sona pluralis numeri indicatiui
 modi. cor. pe. ut legimus. gitis. i. p-
 terito imperfecto p. totum. pro. a in
 preterito perfecto producantur. secun-
 da singularis numeri a secunda a
 tertia pluralis numeri. **I**n preterito
 plusquamperfecto p. prima a secunda plu-
 ralis numeri. i. futuro. p. prima a secunda
 plu. n. i. imperatiui. p. prima persona plu-
 ralis numeri in presenti. i. futuro. p. oēs. p. n. i.
 presenti imperatiui. p. prima a secunda p-
 sona. p. n. i. preterito plusquamperfecto. p. o-
 nes **I**n futuro. p. prima a secunda. p.
 n. in presenti. subiunctiui. hile. in preterito
 perfecto omnes. cor. in preterito
 plusquamperfecto omnes pro. i. futu-
 ro omnes. cor. presens infinitiuum a
 preteritum. c. pe. ante re. cor. se-
 per in tertia coniugatione nisi in
 preterito actiuum a in futuro passiuum